

Projekt

Fördjupad sandödleinventering

Län och kommun

Västra Götalands län, Strömstad

Kontaktinformation

Kommunens projektansvarige

Kommunens projektansvarige

Ulrika Husar

Postadress

Norra Bergsgatan 23

Telefon

0526-19404

E-post

ulrika.husar@stromstad.se

Organisationsnummer

212000-1405

Enhet/förvaltning

-

Postnr Postort

45280 Strömstad

Mobil

-

Postgiro/Bankgiro

5492-8379

Betalningsreferens

3519-6200-125

Övriga kontaktpersoner

Inga övriga kontaktpersoner.

Projektbeskrivning

Projektnummer	Status	Gott exempel	Projektets tema
13132400	Avslutat	Nej	Övrigt
Projektets startår	Projektstart	Projektslut	Nytt Projektslut
2013	2013-01-01	2015-03-01	-
Tätortsnära	Kmn diarienummer	Lst diarienummer	Projektet drivs av
Projektet är tätortsnära	MBN/2012-0514, MBN/2013-0634	501-38974-2012	Kommun

Sammanfattning

Strömstad är en av sandödlans starkaste lokaler i Västra Götaland. Under 2000 talet har ett flertal inventeringar funnit många spridda lokaler och ännu större ytor som skulle kunna vara lämpliga lokaler men där fynd inte bekräftats. Denna fördjupade inventering ska samköras med den fysiska planeringen för att kunna uppnå både en god bebyggelse och ett gott artbevarande i kommunen. Projektet består av inventering av potentiella lokaler som omfattas av de två kommande FÖP, Strömstad-Skee och Dynekilen, rådgivning gentemot översiktplaneraren vid val av och gränser på nya bebyggelseområden, insamling av fakta från Lst och andra kunskapskällor om fungerande skydd-, skötsel- och hänsynsåtgärder.

Syfte

Projektet skall fördjupa kunskapen om ödlornas bevarande på kända och potentiella lokaler inom kommunen med koppling till verkningfulla hänsyn i fysisk planering.

Inventeringen är tänkt att löpa parallellt med och integreras i två bredare naturinventeringar som sker inom framtagandet av två Fördjupade Översiktsplaner.

Bakgrund

Strömstad är en av sandödlans starkaste lokaler i Västra Götaland. Under 2000 talet har ett flertal inventeringar funnit många spridda lokaler och ännu större ytor som skulle kunna vara lämpliga lokaler men där fynd inte bekräftats.

Kommunen är samtidigt i en period av stark expansion vad gäller bostäder och annan bebyggelse, intressen som ofta kommer på kollisionskurs med bevarande av natur och arter.

Ambitionen om hänsyn är dock hög och stor hänsyn visas i flera av pågående och snart beslutade översiktsplaner och fördjupningar av översiktsplaner.

Lokala aktörer

Tips från boende samlas in för att hitta sandödlelokaler, samråd sker i överigt med samhällsföreningar och LSt.

Projektets bidrag till miljö kvalitetsmålen och långsiktigt och varaktigt naturvårdsarbete i kommunen

Kunskap från projektet förväntas få stort genomslag i utformningen av den långsiktiga fysiska planeringen i kommunen och förväntas bidra till att miljö kvalitetsmålen En god bebyggd miljö och Ett rikt växt- och djurliv uppfylls.

Projektets långsiktiga effekter

Att fördjupa kunskapen om sandödlans utbredning och behov och att i ett tidigt skede låta den kunskapen integreras i den fysiska planeringen gör att det kommunala artskyddet kan bli effektivt och att bebyggelse och bevarande kan samsas.

Genomförande och erfarenheter

Arbetet med fältinventeringar har pågått under sommarsäsongen. Dels med inhyrd kompetens, dels av projektledaren själv. Flera nya fynd har gjorts. Fokus har legat på ett större område söder om staden där tidigare fynd, intressanta lokaler och Länsstyrelsens biotopskyddsområde för sandödra, Hålkedalen sammanfaller. Det verkar vara ett mycket gynnsamt område med gott om lämpliga äggläggings-, övervintrings- och födosökslokaler. Här är också intresset för ny bebyggelse stort och ytterligare en inventering har gjort på uppdrag av kommunens Planavdelning för att säkra kunskapen kring exploateringsytorna inom en detaljplan (med annan finansiering än LONA).

Jämfört med tidigare inventeringars resultat är betydelsen av en gynnsam och varm säsong påtaglig. Glädjande är dock att flera av de lokaler som i tidigare inventering pekats ut som lämpliga men utan fynd nu visat sig innehålla ödlor.

Ca 10 nya fyndplatser har tillkommit.

Slutrapport 2015:

Åtgärd 1: Befintligt material från myndigheter, litteratur m.m. har sammanställts.

Åtgärd 2: Fältinventeringarna slutfördes 2014 och en inventeringsrapport har tagits fram av konsulten.

Åtgärd 3: Samråd med översiktsplanering och annan fysisk planering har genomförts och fortsätter löpande även efter projektets slutförande.

Åtgärd 4: Samråd med myndigheter, forskare m.fl. intressenter har genomförts. Ett uppföljande planeringsmöte med representanter från Länsstyrelsen, konsulten som utfört fältinventeringen, Trafikverket och kommunen kommer att hållas våren/sommaren 2015.

Åtgärd 5: En slutrapport med kartor som dokumenterar och sammanfattar kunskaper insamlade inom projektet har färdigställts i både digital och tryckt form (20 exemplar). Rapporten har distribuerats både internt inom kommunen och externt till olika intressenter. Information om projektet och slutrapporten har lagts ut på kommunens hemsida.

Inventeringsresultaten har lagts in i kommunens GIS-system.

Nya fynd har rapporterats in till Artportalen.

Inga förändringar i projektets åtgärder och resultat eller tidplan har behövts göras.

Projektets initiala och långsiktiga effekter från naturvårdssynpunkt

Kunskapen om sandödlan blir väldigt avgörande i kommunens fortsatta planering för bebyggelse och annan verksamhet. Både kunskap om ödlan och dess lokaler och lagstiftningen som omger den. Vi har nu genom ett gott samarbete med Länsstyrelsen fått kunskap om hur vi ska hantera dessa fall. Hur och när Artskyddsförordningen kommer in och vilka möjligheter som finns för att lösa intressekonflikter som uppstår.

Samverkan med flera aktörer

Ett samarbete med Länsstyrelsens artskyddshandläggare har gett inventeringen en omedelbart användbar och praktiskt betydelse. Det är viktigt att kunskapen från alla inblandade myndigheter och sakkunniga kan göras tillgänglig och användas för att gemensamt komma till den bästa lösningen på praktiska frågeställningar och för det långsiktiga bevarandet av arten.

Hur kommer projektets återstående uppföljning och utvärdering att gå till

Fortsatta inventeringar nästa år kommer att ske norr om Strömstad.

Resultaten ska in i kommunens kartredskap så att det alltid finns tillgängligt för t ex bygglovshandläggare. Vi kanske också ska formulera en arbetsrutin för att hantera artskyddsfall i byggprocessen.

För den aktuella detaljplanen ska möjligheterna att jobba vidare med ett naturvårdsavtal för de mest värdefulla biotoperna utredas.

Slutrapport 2015: Inventeringsresultatet är inlagt i kommunens GIS-system och finns därmed tillgängligt som planeringsunderlag för handläggare i samband med till exempel översikts- och detaljplaner samt bygglov. Kommunen arbetar vidare med att ta fram riktlinjer/en rutin för hur sandödlan ska hanteras i plan- och byggprocesser. Om resurser tilldelas vore det även önskvärt att i ett nytt projekt kunna utföra skötselåtgärder på någon/några väl valda platser inom kommunen för att gynna sandödlan.

Åtgärder och kostnader i projektet

Åtgärdsnummer		Startdatum	Slutdatum
1		2013-01-01	2014-12-31
Total kostnad	Sökt bidrag	Värde av ideellt arbete	
15 000 kr	7 500 kr	0 kr	
Utfall total kostnad	Utfall sökt bidrag	Utfall ideellt arbete	
11 000 kr	7 500 kr	0 kr	
Åtgärdskategori			
01 - Kunskapsuppbyggnad som syftar till att skapa underlag för framtida åtgärder inom naturvård och därmed sammanhängande friluftsliv			
Åtgärdstyp		Mätvärde	Enhet
03 - Sammanställning av befintligt underlag		1	st
Huvudsakligt miljömål	Naturtyp	Organismgrupp	Inriktning
16 - Ett rikt växt- och djurliv	09 - Generell naturtyp	04 - Grod- och kräldjur	01 - Naturvärde
Huvudsakligt friluftsdelmål		Ekosystemtjänst	
Ingen information		11 - Upprätthållande av livscyklar – tex lek- spel och rastplatser	
Genomförd i sin helhet		Slutår	
Ja		2014	

Motivering till förändringar

Har precis påbörjats, men projektet fått en massa kunskap från samtal och dokument från den inhyrda konsulten som gjort större delen av 2013 års fältarbete.

Slutrapport 2015: Åtgärden krävde inte så mycket resurser som beräknat och blev därför billigare (4000 kr).

Åtgärd / Metod / Planerat resultat

Insamling av senaste nytt av kunskaper från Lst, ÅGP, Trafikverket, arbete i andra länder och litteratur

Förvaltning av resultat efter projektiden

Kunskapsunderlaget används genom hela projektet och i kommande FÖP-arbete

Åtgärdsnummer		Startdatum	Slutdatum
2		2013-01-01	2014-10-01
Total kostnad	Sökt bidrag	Värde av ideellt arbete	
75 000 kr	31 800 kr	0 kr	
Utfall total kostnad	Utfall sökt bidrag	Utfall ideellt arbete	
75 000 kr	31 800 kr	0 kr	
Åtgärdskategori			
01 - Kunskapsuppbyggnad som syftar till att skapa underlag för framtida åtgärder inom naturvård och därmed sammanhängande friluftsliv			
Åtgärdstyp		Mätvärde	Enhet
01 - Inventering		1	m2
Huvudsakligt miljömål	Naturtyp	Organismgrupp	Inriktning
16 - Ett rikt växt- och djurliv	09 - Generell naturtyp	04 - Grod- och kräddjur	01 - Naturvärde
Huvudsakligt friluftsdelmål		Ekosystemtjänst	
Ingen information		11 - Upprätthållande av livscyklar – tex lek- spel och rastplatser	
Genomförd i sin helhet		Slutår	
Ja		2014	

Motivering till förändringar

På grund av tidsbrist hyrdes en konsult in för en stor del av fältarbetet. Inventeringen har resulterat i ett 10 tal nya fyndplatser inom ett koncentrerat område söder om staden. Under 2014 kommer norra delen av kommunen inventeras. Slutrapport 2015: Åtgärden blev mycket dyrare (30000 kr) än beräknat då inventeringen tog längre tid och en konsult behövde hyras in för en stor del av fältarbetet.

Åtgärd / Metod / Planerat resultat

Fältinventering

Förvaltning av resultat efter projektiden

Inventeringsresultatet kommer att ligga till grund för fortsatt hanteringa av artskydd och i samband med FÖP-arbetet.

Åtgärdsnummer		Startdatum	Slutdatum
3		2013-01-01	2015-03-01
Total kostnad	Sökt bidrag	Värde av ideellt arbete	
18 750 kr	9 500 kr	0 kr	
Utfall total kostnad	Utfall sökt bidrag	Utfall ideellt arbete	
11 200 kr	9 500 kr	0 kr	
Åtgärdskategori			
06 - Information, folkbildning och annan kunskapspridning om naturvård och därmed sammanhängande friluftsliv			
Åtgärdstyp		Mätvärde	Enhet
69 - Informations/dialogträffar		1	st
Huvudsakligt miljömål	Naturtyp	Organismgrupp	Inriktning
16 - Ett rikt växt- och djurliv	09 - Generell naturtyp	04 - Grod- och kräldjur	01 - Naturvärde
Huvudsakligt friluftsdelmål		Ekosystemtjänst	
Ingen information		11 - Upprätthållande av livscyklar – tex lek- spel och rastplatser	
Genomförd i sin helhet		Slutår	
Ja		2015	

Motivering till förändringar

Samråd har skett löpande med FÖP och ett flertal detaljplaner och bygglov. Samråden har lett till en fungerande rutin och bättre insikt i artskyddsförordningen inom kommunen.

Slutrapport 2015: Åtgärden krävde inte så mycket resurser som beräknat och blev därför billigare (7550 kr) än beräknat.

Åtgärd / Metod / Planerat resultat

Samråd med ÖP och annan fysisk planering

Förvaltning av resultat efter projektiden

Resultaten av samråden kommer att arbetas in i FÖP-arna och användas i kommunens artskyddsarbete.

Åtgärdsnummer		Startdatum	Slutdatum
4		2013-01-01	2015-03-01
Total kostnad	Sökt bidrag	Värde av ideellt arbete	
20 000 kr	10 000 kr	0 kr	
Utfall total kostnad	Utfall sökt bidrag	Utfall ideellt arbete	
20 000 kr	10 000 kr	0 kr	
Åtgärdskategori			
06 - Information, folkbildning och annan kunskapspridning om naturvård och därmed sammanhängande friluftsliv			
Åtgärdstyp	Mätvärde	Enhet	
69 - Informations/dialogträffar	1	st	
Huvudsakligt miljömål	Naturtyp	Organismgrupp	Inriktning
16 - Ett rikt växt- och djurliv	09 - Generell naturtyp	04 - Grod- och kräldjur	01 - Naturvärde
Huvudsakligt friluftsdelmål		Ekosystemtjänst	
Ingen information		11 - Upprätthållande av livscyklar – tex lek- spel och rastplatser	
Genomförd i sin helhet		Slutår	
Ja		2015	

Motivering till förändringar

Samråd inom artskyddsförordning och fysisk planering har skett och gett projektet många viktiga insikter. Konsulten har även bidragit med teoretisk kunskap om t ex skydds- och skötselåtgärder.

Slutrapport 2015: Åtgärden blev något dyrare än beräknat då ersättning för konsultens (Naturcentrums) medverkan vid samrådsmöte våren 2015 tillkommer och är inräknad i kostnaden.

Åtgärd / Metod / Planerat resultat

Samråd med Länsstyrelsen, Trafikverket, ev forskare och andra intressenter utanför kommunen

Förvaltning av resultat efter projektiden

Samråden underlättar kunskapsinsamling och utbyte och ligger till grund för fortsatta samarbeten och samsyn med andra myndigheter om hur man hanterar artskyddsfrågan inom fysisk planering

Åtgärdsnummer		Startdatum	Slutdatum
5		2014-10-01	2015-03-01
Total kostnad	Sökt bidrag	Värde av ideellt arbete	
23 400 kr	11 500 kr	0 kr	
Utfall total kostnad	Utfall sökt bidrag	Utfall ideellt arbete	
23 400 kr	11 500 kr	0 kr	
Åtgärdskategori			
02 - Framtagande av underlag t.ex. i form av kommunala naturvårdsprogram för genomförande av åtgärder inom naturvård och därmed sammanhängande friluftsliv			
Åtgärdstyp		Mätvärde	Enhet
13 - Övrigt		1	st
Huvudsakligt miljömål	Naturtyp	Organismgrupp	Inriktning
16 - Ett rikt växt- och djurliv	09 - Generell naturtyp	04 - Grod- och kräldjur	01 - Naturvärde
Huvudsakligt friluftsdelmål		Ekosystemtjänst	
Ingen information		11 - Upprätthållande av livscyklar – tex lek- spel och rastplatser	
Genomförd i sin helhet		Slutår	
Ja		2015	

Motivering till förändringar

Påbörjad men avvaktar mer inventeringsdata och insamling av teoretisk kunskap.

Slutrapport 2015: Åtgärden blev något dyrare än beräknat på grund av personalomsättning och att den tidigare projektledaren fick ersättning för att slutföra rapportskrivningen.

Åtgärd / Metod / Planerat resultat

Rapportskrivning med text och kartor i tryckt och digital form. Eventuella nya fyndlokaler inrapporteras i Artportalen.

Förvaltning av resultat efter projektiden

Rapporten kommer att användas i kommunens naturvård, i artskyddsärenden och i den fysiska planeringen.

Kostnader per kostnadslag

Arbetskostnad	75 800 kr
Material	0 kr
Köpta tjänster	64 800 kr
Resor	0 kr
Övrigt	0 kr
Summa (kr)	140 600 kr

Summering åtgärder

Åtgärdsnummer		Total kostnad	Sökt bidrag	Beviljat bidrag	Värde av ideellt arbete
1	Ansökan Utfall	15 000 kr 11 000 kr	7 500 kr	7 500 kr 7 500 kr	0 kr 0 kr
2	Ansökan Utfall	75 000 kr 75 000 kr	31 800 kr	31 800 kr 31 800 kr	0 kr 0 kr
3	Ansökan Utfall	18 750 kr 11 200 kr	9 500 kr	9 500 kr 9 500 kr	0 kr 0 kr
4	Ansökan Utfall	20 000 kr 20 000 kr	10 000 kr	10 000 kr 10 000 kr	0 kr 0 kr
5	Ansökan Utfall	23 400 kr 23 400 kr	11 500 kr	11 500 kr 11 500 kr	0 kr 0 kr
Summa	Ansökan Utfall	152 150 kr 140 600 kr	70 300 kr	70 300 kr 70 300 kr	0 kr 0 kr

Observera att detta projekt skapats innan 2018-02-12 och att svaret på nedanstående fråga specifikt berör förordningen (2007:481) om stöd för landsbygdsutvecklingsåtgärder.

Omfattar ansökan åtgärder för vilka stöd sökts eller beviljats enligt annan författning?

Nej

Finansiering

Typ av finansiär		Namn/Kommun		Intyg bilaga
Kommun		Strömstad		3
Period från			Period till	
2013-01-01			2015-03-01	
År	Kontanta medel	Egen arbetsinsats inkl LKP	Värde av ideellt arbete	
2013	-	45 000 kr	-	
2014	-	45 000 kr	-	
2015	-	30 000 kr	-	
Totalt	0 kr	120 000 kr	0 kr	

Totalt belopp från samtliga finansiärer

Kontanta medel	Egen arbetsinsats inkl LKP	Värde av ideellt arbete
0 kr	120 000 kr	0 kr

Villkor

Id	Beskrivning	Uppfylld
01 V Göt.	Bidraget får enbart användas för de åtgärder som anges i detta beslut.	Ja
02 V Göt.	De resultat som finns beskrivna i detta beslut ska uppnås för att sökanden ska få rätt till hela bidraget.	Ja
03 V Göt.	Eventuella förändringar i projektets åtgärder och resultat eller tidplan ska anmälas skriftligt och godkännas av Länsstyrelsen innan de utförs. Om projektet inte kan fullföljas ska Länsstyrelsen underrättas omgående.	Ja
04 V Göt.	Verksamhetsrapportering ska göras i LONA-registret och en underskriven rapport ska lämnas in till Länsstyrelsen senast den 1 mars varje år. Villkoret gäller fleråriga projekt som har genomfört åtgärder föregående verksamhetsår. Verksamhetsrapport krävs inte samma år som projektet slutrapporteras.	Ja
05 V Göt.	En slutrapport ska göras i LONA-registret och en underskriven rapport ska lämnas in till Länsstyrelsen senast tre månader efter det att projektet är genomfört.	Ja
06 V Göt.	Faktiska utgifter samt kostnad för arbetstid (både kommunal och ideell) ska kunna verifieras på begäran av Länsstyrelsen. Nedlagd arbetstid ska bokföras kontinuerligt i tidredovisningssystem eller motsvarande. Används projektdagböcker för att bokföra nedlagd arbetstid ska dessa attesteras kontinuerligt.	Ja
07 V Göt.	Vid marknadsföring och information om projektet, och i alla dokument som framställs inom projektet ska det tydligt framgå att "Statliga bidrag till lokala naturvårdsprojekt är medfinansierat för genomförandet av detta projekt". Det gäller böcker, rapporter, broschyrer, informationstavlor, pressmeddelanden, webbplatser med mera. Naturvårdsverkets symbol "LONA" ska användas.	Ja
08 V Göt.	Eventuella intäkter i projektet ska gå till upprustning/underhåll inom projektet och sättas in på separat konto för detta ändamål.	Ja
10 V Göt.	Artfynd ska läggas in på Artportalen (www.artportalen.se).	Ja
11 V Göt.	Projektet ska vara slutfört i mars 2015.	Ja

Godkända ändringar

Inga ändringar har gjorts.

Kommentarer om hur projektets villkor har uppfyllts

Villkoren har uppfyllts.

Motivering till beslut

Projektet bidrar främst till att uppfylla miljökvalitetsmålet God bebyggd miljö men även Ett rikt växt- och djurliv. Länsstyrelsen bedömer att projektet i övrigt uppfyller kraven enligt förordningen (2003:598) om statliga bidrag till lokala naturvårdsprojekt. Projektet är angeläget att genomföra för att kunna ta verkningsfull hänsyn till sandödlan och dess livsmiljöer i samband med fysisk planering. Projektets totalkostnad är ur naturvårdssynpunkt motiverad för att genomföra de resultat som avses i projektet.

Bilagor

- Strömstad 2013.pdf
- Inventeringsrapport Fördjupad sandödleinventering 2013-2014.pdf

Underskrift och Godkännande av Projekt 13132400

Datum

Underskrift av behörig firmatecknare

Namnförtydligande

För

Kommun